

ГРАМАТИКА. ЛІНГВОПОЕТИКА

УДК 811.161.1'38

Ж. М. Гончарова

ПОЕТИЧНЕ ФУНКЦІОНУВАННЯ ДІЄСЛІВНИХ РЯДІВ У ЛІРИЦІ ВАСИЛЯ СТУСА

Стаття присвячена аналізу однорідних морфологічних рядів, зокрема дієслівних, у поетичних творах Василя Стуса. Визначено два типи дієслівних послідовностей: ряди неозначеної форми дієслова й ряди особових дієслівних форм. Інфінітивні ряди утворюють повтором неозначеної форми одного дієслова та інфінітивами різних дієслів. Розглянуто семантику, що актуалізується залежно від наповнення ряду. Послідовності особових дієслівних форм, на відміну від інфінітивних рядів, актуалізують значення часу й особи, і складаються з повторюваної словоформи одного дієслова або з різних дієслів однакової морфологічної форми. Відзначено, що дієслівні ряди утворюють горизонтальні й вертикальні віршові послідовності, що додає стилістичної і ритмічної виразності творам митця.

Ключові слова: однорідний граматичний ряд, дієслівний ряд, віршовий ряд, послідовність, повтор, морфологічна форма.

Honcharova, Zh. Poetic Functioning of Verb Chains in the Lyrics by Vasyl Stus. *The relevance of the article is conditioned by the fact that the study of the author's poetic works, his idiolect at the grammatical level, in particular at the level of morphology, is not complete. It is essential to indicate the features of the poetic idiolect at the grammatical level and outline the specifics of using morphological units to represent individual poetic meanings. It is outlined that a verse line is a specific sequence of units, which, on the one hand, is defined graphically. Using intonation, and on the other hand, it constitutes a lexically and/or grammatically homogeneous series. The particular occurrence of a homogeneous grammatical series is a verb series. We consider a homogeneous grammatical series to be a sequence of morphologically and/or syntactically homogeneous units connected by a compositional role and associated with certain regularities of text construction.*

In this work, we aim to analyse homogeneous grammatical series, in particular homogeneous verb series, in the poetic works by Vasyl Stus. The article describes two types of verb sequences identified: a series of the indefinite form of the verb and a series of personal verb forms. Infinitive series are formed by repeating the indefinite form of one verb and the infinitives of different verbs. It is pointed out that various semantics of the series are actualised depending on whether the indefinite form of different or the same words make up the sequence.

Unlike infinitive series, analysis of personal verb form sequences revealed the actualisation of the grammatical meaning of tense and person. These series consist of a repeated word form of one verb or different verbs of the same morphological form. It is noted that the verb series form horizontal and vertical verse lines, which adds stylistic and rhythmic expressiveness to the artist's works.

Key words: *homogeneous grammatical series, verb series, verse lines, sequence, repetition, morphological form.*

Вступ

Дослідники творчості того чи того автора вивчають різноманітні засоби, що беруть участь в експлікації художньої думки, втіленні ідейно-естетичної позиції, інтенцій, оцінок, створенні образів, організації текстів. Особисті якості автора, його філософсько-світоглядні орієнтації в поєднанні з історико-філологічним тлом, що формує письменника як мовну особистість відповідно до стану розвитку літературної мови в певний історичний період, стають найважливішими чинниками формування ідіостилу автора (Шатілова, 2016). Дослідження ідіостилу визначних майстрів художнього слова є одним з актуальних напрямів в українському мовознавстві. Про це свідчить значна кількість лінгвістичних розвідок видатних науковців (Калашник, 1985), (Ставицька, 1986), (Сологуб, 1991), (Єрмоленко, 2005), (Мойсієнко, 2008), відомих представників Харківської філологічної школи (Голобородько, 2010), (Лисиченко, 2011), (Скоробогатова, 2014) та інших.

Увагу багатьох дослідників-філологів привертає мовотворчість одного з найактивніших представників українського дисидентського руху Василя Стуса. Тема боротьби за справедливість, національну незалежність українського народу, відродження його духовності постає однією з головних у творчості поета-дисидента. Сміливі виступи проти імперської ідеології стали результатом заборони й знищення його творів, а також засудження до тривалого ув'язнення.

Майстер слова передає читачеві відчуття й внутрішні переживання, пов'язані з несправедливим і "несвободним" життям людей, власним досвідом довготривалого перебування в місцях позбавлення волі, використовуючи мовні одиниці різних рівнів, численні стилістичні засоби та авторські прийоми. Одним із **завдань** нашого дослідження є визначення граматичних засобів, морфологічних зокрема, які автор обирає під час створення текстів для реалізації художнього задуму. У цій статті ставимо **за мету** схарактеризувати однорідні

граматичні ряди, зокрема типи дієслівних послідовностей, у поезії Василя Стуса.

Методи дослідження

Характер поставленої мети зумовив застосування таких методів: *функціонального й контекстно-інтерпретаційного аналізу*. Поетичний потенціал граматичних одиниць у художньому функціюванні виявлено за допомогою функціонального методу. Завдяки лінгвопоетичному й контекстно-інтерпретаційному аналізу схарактеризовано граматичні засоби й поетичні прийоми реалізації авторської інтенції до створення поетичного смислу.

Виклад основного матеріалу

Віршовий ряд є особливою послідовністю одиниць, що, з одного боку, визначається графічно та інтонаційно, а з іншого, – складає лексично та/або граматично однорідний ряд. Окремими випадками однорідних граматичних рядів стають дієслівні послідовності. Розглядаємо однорідний граматичний ряд як послідовність морфологічно і/або синтаксично однорідних одиниць, що поєднані композиційною роллю й пов'язані із певними закономірностями побудови тексту (Голікова, 2011).

Поняття ряду в лінгвістиці виникає в найрізноманітніших контекстах, учені-філологи вкладають в це поняття різні смисли. У загальному значенні рядом називають будь-яку послідовність однорівневих компонентів, що поєднані певними зв'язками. У тлумачному словнику української мови поняття «ряд» означено як 'сукупність однорідних предметів, розташованих одне поруч з одним, одне за одним, витягнутих в одну лінію' (Словник української мови online).

У сучасному лінгвістичному словнику А. Загнітка подані означення тематичного ряду ('сукупність слів у семантичному полі, об'єднаних відношеннями парадигматичної супряжності'), синтаксичного ряду ('найпростіший тип конструкції з паралельними членами, що охоплює однорідність'); означення замкнутих й незамкнутих рядів. Ряд незамкнутий – 'відкритий словесний ряд, утворений словами, поєднаними без сполучників, інколи за допомогою повторюваних еднальних або розділових сполучників'. У такому ряді кількість компонентів необмежена. Ряд замкнутий – 'закритий словесний ряд, утворений словами, що поєднані за допомогою сполучників

і кількість компонентів якого суворо обмежена, визначувана семантикою сполучника' (Загнітко, 2020). Поняття замкнутих і незамкнутих рядів є важливими для нашого аналізу. Адже дієслівні послідовності в поезії Василя Стуса, складаючи замкнуті або незамкнуті граматичні ряди, набувають контекстуального навантаження та різних поетичних смислів, що відрізняються, в тому числі, залежно від типу ряду.

У ліриці митця дієслівні ряди репрезентовані двома типами – рядами інфінітивів та особових форм дієслова. Послідовності атрибутивних форм дієслова (дієприкметників та дієприслівників) не зафіксовані нами під час аналізу.

Перший тип складають ряди дієслів у неозначеній формі. Порівн.: <...> / *Пусте, пустуне! Жити – пустувати, / награвши цимбальний свій стожаль, / губити, віднаходити, втрачати / й знову губити – наш веселий хрест / <...>*. (В. Стус «Колимські закували зозулі»).

Зазначений фрагмент складається з двох речень. Звертаємо увагу на друге, що займає майже чотири рядки фрагменту вірша. Завдяки віршовому членуванню інфінітиви розташовані в першому напіврядку й третьому відповідно, що створює дистантні горизонтальні ряди. У першому напіврядку вони виконують роль підмета та присудка: *Жити – пустувати*. Третій і четвертий рядки утворені низкою однорідних присудків: *губити, віднаходити, втрачати, / й знову губити <...>*, які складають контекстуальну семантику підмета.

Аналізуючи інфінітивні ряди у фрагменті вірша Василя Стуса, відзначаємо актуалізацію семантики повторюваності, циклічності. Порівн.: *Жити – пустувати, / <...> /, губити, віднаходити, втрачати / й знову губити – наш веселий хрест*. Автор ніби передає свій життєвий досвід читачеві, своє розуміння життя, зображуючи події, що постійно відтворюються за заданим сценарієм, складаючись у вічний життєвий цикл. Сценарій повторюваності закодований у назві твору «Колимські закували зозулі». Образ зозулі, яка видає звуки повторювано, переданий зазначеними інфінітивами в ряду. Часову циклічність і повторюваність зображених подій у поданому уривку підкреслено прислівником *знову* й експліковано повтором дієслова *губити*, який є початком нового циклу дій.

Учені-мовознавці висловлюють думку про те, що з-посеред чотирьох процесів, які моделюють внутрішній потік свідомості та образно передаються синтаксичною структурою ліричних творів, найбільш

виразним у поетичних текстах виявляється той процес, який відображає емоційно-вольові імпульси мовця – бажання / небажання, щоб щось відбувалося (Олексенко, 2024). Таку авторську інтенцію втілюють різноманітні мовні засоби, що передають суб'єктивну модальність. Серед них О. Олексенко вирізняє інфінітивні речення. Учена зазначає, що в поетичному мовленні інфінітивні речення зрідка вживають поодинокі, зазвичай вони становлять ряди, що сприяє посиленню модальності, створюючи значний художній ефект (Там само: 252 – 253).

На нашу думку, таку семантику, модальність бажання реалізовано в поезії «Мертвий сон галактик...», у якій ряд складається з інфінітивів, що повторюються. Порівн.: *Мертвий сон галактик як не здушить нас, / **Спати, спати, спати**, бо минувся час. / Ніч блукає глуна у глухім степу. / Хто там світ протупав – тупу-тупу-ту / <...>. В цій-бо коловерті, в царстві сатани, / Ні життя, ні смерті, лиш блаженні сні. / Мертвий сон галактик як не здушить нас, / **Спати, спати, спати**, бо минувся час* (В. Стус «Мертвий сон галактик...»).

Повторюючи неозначену дієслівну форму в рядку на початку та в кінці вірша, автор імплементує принцип композиційності, що утворює структурно-рамочну цілісність твору. Повтор дієслів у неозначеній формі в ряді, на наш погляд, продукує значення інтенсифікації статичної дії. Автор наголошує на важливості її виконання, водночас передаючи значення протесту проти мертвого сну й закликаючи пробудитися від нього.

Досліджуючи номінативні й інфінітивні ряди в художньому тексті, О. Голікова стверджує, що інфінітив має рідкісну серед дієслівних форм граматичну «порожнину»: у ньому немає формального вираження категорії часу, особи й способу. Ці «порожні» граматичні значення неозначеної форми дієслова «заповнюються» в контексті (Голікова, 2011). На наш погляд, у контексті зазначеного фрагмента виявляється потенційна здатність інфінітивів передавати значення спонукального способу. Про таку властивість неозначеної дієслівної форми пише О. Голікова. Дослідниця називає інфінітив «згорнутою» формою, яка розкривається в мові й мовленні. Вона зазначає, що за відсутності формальних показників синтаксичної залежності інфінітив потенційно здатний передавати значення часу, особи та способу, які пов'язані з контекстом і виражені синтаксичними й інтонаційними засобами або передбачені ситуацією. Таку властивість

неозначеної форми дієслова мовознавиця співвідносить із поняттям «прегнантність» і називає саму форму *прегнантною*. Вона обирає цей термін для означення морфологічної одиниці (інфінітиву), що в найбільш згорнутій, значущій і мінімально необхідній структурно-граматичній формі втілює певне мовне значення (Там само). Отже, конкретного смислового наповнення ці форми набувають у структурі однорідного граматичного ряду, зокрема в структурі поетичних рядів. З іншого боку, формальна відсутність граматичних показників категорій часу, особи та способу дії в неозначеній формі дієслова, на наш погляд, має смислове навантаження: відсутність дії й часу передбачає відсутність розвитку в майбутньому. Використовуючи повтор неозначеної форми дієслова в ряду, поет передає відчуття безнадії, але необхідності боротьби в період застою.

Роботу дієслівних категорій відмічаємо в ряду особових форм дієслова, що утворюють другий тип однорідних граматичних рядів у поезії Василя Стуса. Ці ряди складаються або з дієслівних форм різних слів, або з повторюваної форми одного дієслова. Порівн.: *О, скільки слів, неначе поторочі! / І всі повз мене, ніби кулі, б'ють, / і всі мою живу минають суть, / а тільки строчать, строчать, строчать, строчать. / А я іду – крізь ці слова облудні, / незнані досі. Тут передова, / де всі твої бійці – одні слова. / <...>* (В. Стус «О, скільки слів, неначе поторочі...»).

У фрагменті, що аналізуємо, граматичний ряд, представлений повтором дієслова у формі третьої особи множини теперішнього часу, виконує синтаксичну функцію присудка. Повтор дієслова в четвертому рядку направлений на смислове виокремлення однієї дії, що здійснюють часто й/або безперервно. Дієслово *строчити* має два переносні значення: 'швидко писати' та 'робити часті, безперервні, один за одним постріли' (Словник української мови online). На наш погляд, ці два значення поєднуються в аналізованій поезії. Адже автор порівнює життя ліричного героя з боротьбою на передовій, де слова водночас стають зброєю в руках його ворога та єдиною протидією ліричного героя тому світові, що намагається знищити внутрішнє й особисте, сприяє національному пригніченню українського народу. Авторські повтори форми дієслова актуалізують семантику безперервності дії, а вживання форми теперішнього часу описує реальну життєву ситуацію, наближену до читача.

В уривку з поезії «Чого ти ждеш ...» відмічаємо інший грама-тичний ряд, що утворений повтором дієслова у формі теперішнього часу другої особи однини й префіксальної форми, що приєднується за допомогою сполучника й замикає грама-тичний ряд. Порівн.: <...> *Кого ж ти, демон зла, / кленеш, кленеш, кленеш і проклинаєш? / Кого з самого себе викликаєш? / Свою недолю? Грудочку тепла / під по-пелом століть? Кого ж ти ждеш? / Невже сподієшся колись дожити, / щоб мовити чеканню: Все. Ми квити. / Ти забираєш, буцімто даєш.* (В. Стус «Кого ж ти...»).

На нашу думку, повний повтор дієслова *кленеш* та вживання префіксальної форми *проклинаєш* зі значенням недоконаності в за-значеному грама-тичному ряді реалізує семантику нескінченної дії. Особливу увагу привертає вертикальний епіфоричний ряд: *прокли-наєш, викликаєш, ждеш, даєш*, що складається з різних дієслів однієї морфологічної форми (форма теперішнього часу другої особи од-нини) у сильній віршовій позиції, позиції рими. Морфологічна форма дієслів, поєднана з ритмічною й фонічною організацією віршових рядків, посилює фасциативність поетичного тексту (Золотко, 2024), надаючи особливого смислу й виразності.

Характерними для поезії Василя Стуса стають морфологічно од-норідні ряди з різних дієслів.

Порівн. (1): *П'ючи біду, неначе оковиту, / я заховався, змовкнув і затих. / Ні ворогів, ні друзів дорогих, / ні сліз, ані клятьби, ані приві-ту, / ані небес, ні сонця – теж нема.* <...>. (В. Стус «П'ючи біду, неначе оковиту...»).

Порівн. (2): <...> *Всі жували, пиячили, удавали з себе веселих, / І я жував, пиячив, удавав з себе веселого, / але так було гірко на душі, / так несподівано пронизливо гірко,* / <...>. (В. Стус «Я сидів на весіллі...»).

До зазначених дієслівних рядів входять форми минулого часу до-конаного (у першому прикладі) й недоконаного (у другому прикладі) виду, що виконують роль простих дієслівних присудків: *жували, пия-чили / жував, пиячив* і складених іменних присудків: *удавали веселих / удавав веселого*.

Ряди утворено за принципом перелічення дій, що спричиняє ефект їх безперервної послідовності. Ряд *заховався, змовкнув і за-тих* складається з форм минулого часу доконаного виду, що вказує

на завершеність кожної дії, на їх результат, дієслова вишикуються в часовій послідовності дій. Окрім того, завдяки сполучнику *і* завершеним (замкнутим) стає сам граматичний ряд, продовження якого не передбачено. Повтор префікса за- / з- при зміні коренів актуалізує значення префікса, посилює ефект лінійного розгортання подій і підвищує фасцинативність.

У дієслівних рядках *жували, пиячили, удавали веселих / жував, пиячив, удавав веселого* завдяки формам недоконаного виду передано семантику подовженої дії, процесу. Завдяки дієслівним категоріям часу та виду перед читачем постає конкретна сцена, що створює фон, на якому відбуваються інші події. Синтаксична структура цих рядів робить їх відкритими (незамкнутими), уможливорює їх продовження та доповнення. Зіставлення форм числа дієслів і використання займенників *всі і я* вимальовує картину протиставлення ліричного героя тому світові, де знищували й пригнічували внутрішнє й особисте.

У творчості Василя Стуса відмічаємо й активне використання вертикальних дієслівних рядів.

Відлюбилося.

Відвірилося.

Відпраглося.

День врівноважений,

як вичовганий валун.

Поступово перетворюєшся

на власний архів,

дорогий,

мов померлий родич.

<...>

(В. Стус «Відлюбилося ...»).

Перші три поетичні рядки є односкладними реченнями, що за способом вираження головних членів виступають дієслівними безособовими. Безособові дієслова в поданому уривку використано на означення психічного стану ліричного героя, пов'язаного з його негативним настроєм і відсутністю прагнень до звичайних радощів життя. Це значення, на нашу думку, реалізовано завдяки формам минулого часу з повторюваним префіксом *від-*, що навантажує і слова, і весь вірш семантикою припинення дії, її цілковитим завершенням,

а також пунктуації та вертикальній послідовності префіксів і дієслів. Перші складають вертикальний морфемний ряд, а дієслова, що їх вміщують – вертикальний морфологічно-синтаксичний.

Морфологічне значення префікса стає найвагомим, найважливішим семантичним центром поетичного слова завдяки локалізації кожного слова, що містить повторюваний префікс, в окремому рядку вірша (Черкасова, 2020). Актуалізовано мотив відсторонення від звичайних почуттів завдяки поєднанню-перетину граматичної та віршової структури, що підкреслює навантаження граматичних одиниць – від морфем до речень. У даному випадку вертикальна вишикуваність дієслів у ряд безособових речень стає надважливою, вона утворює поетичний смисл і надає особливої семантико-стилістичної виразності твору.

Висновки

Отже, розглядаючи дієслівні ряди різних типів у поезії Василя Стуса, зокрема ряди інфінітивів та особових дієслівних форм, ми дійшли висновку, що частотними більшою мірою стають останні.

Граматичні ряди з неозначеної форми дієслова утворюють повтором інфінітивної форми одного дієслова й інфінітивами різних дієслів. Аналіз інфінітивних рядів у віршах Василя Стуса показав, що різна семантика ряду актуалізується залежно від того, різні чи одні ті самі слова складають ряд. Завдяки уживанню різних інфінітивів у ряду зображено події, що постійно відтворюються за заданим сценарієм: послідовність інфінітивів вказує на їх часовий порядок, а повторюваність – на циклічність. Актуалізація виконання конкретних дій реалізована завдяки повтору інфінітива в ряду.

Ряди особових дієслівних форм різноманітні за граматичними характеристиками, що впливає на семантичний малюнок усього твору. Серед таких рядів ми виокремили два підтипи: 1) дієслівні ряди, утворені з повторюваної словоформи одного слова 2) морфологічно однорідні дієслівні ряди, компонентами яких є різні слова.

Форми дієслова, що повторюються в ряді, використані для виокремлення однієї дії, яку виконують регулярно й/або безперервно. Виникає відчуття її нескінченності, особливо, якщо ці слова входять до незамкнутого граматичного ряду. Дієслівні ряди, утворені однаковою морфологічною формою різних дієслів, передають динамічні

дії, що відбуваються одна за одною, створюючи послідовні картини життя.

Суттєвим вважаємо той факт, що ряди особових форм, на відміну від інфінітивних рядів, актуалізують значення часу й особи, відображаючи контекстуальну семантику, що дієслова набувають у послідовності.

Важливим стає використання дієслів у вертикальному ряді безособових речень, де виокремлюємо вертикальний морфемний ряд завдяки повтору префікса й вертикальний морфологічно-синтаксичний, що складають дієслова з повторюваною морфемою. Завдяки безособовим дієслівним формам минулого часу з повторюваним префіксом, що навантажує і слова, і весь вірш семантикою припинення дії, відтворено значення негативного настрою ліричного героя та його відсторонення від звичайних почуттів.

Зазначаємо, що дієслівні ряди в поезії Василя Стуса утворюють горизонтальні й вертикальні віршові послідовності, що додає стилістичної і ритмічної виразності його творам, підвищуючи фасцинативний вплив на читача, а різноманітність морфологічних форм дієслів і їх синтаксичні функції в структурі ряду розкривають певні поетичні смисли.

Перспективу дослідження вбачаємо у виявленні інших мовних одиниць граматичного рівня й авторських прийомів, що беруть участь у втіленні інтенцій та організації текстів зазначеного поета, а також у пошукові й визначенні граматичних засобів, які обирають інші українські поети-шістдесятники під час створення текстів для реалізації художнього задуму.

ЛІТЕРАТУРА

1. **Голікова**, О. М. (2011). Номінативні та інфінітивні ряди у художньому тексті (Автореф. дис. ... канд. філол. наук). Харків: ХНПУ ім. Г. С. Сковороди.
2. **Голобородько**, К. Ю. (2010). *Ідіостиль Олександра Олеся: лінгвокогнітивна інтерпретація*. Харків: Харківське історико-філологічне товариство.
3. **Єрмоленко**, С. Я. (2005). Лінгвостилістика: основні поняття, напрями і методи дослідження. *Мовознавство*, 3–4, 112–125.
4. **Загнірко**, А. П. (2020). *Сучасний лінгвістичний словник*. Вінниця: Твори. Узято з <https://slovnuk.ua/index.php?sword=%D1%80%D1%8F%D0%B4>.
5. **Золотько**, А. А. (2024). Про прийоми формування фасцинативності в українській поезії 20–30-х років ХХ століття. *Лінгвістичні дослідження*, 60, 378–387. doi:<https://doi.org/10.34142/23127546.2024.60.29>.
6. **Калашник**, В. С. (1985). *Особливості слововживання в поетичній мові*. Харків: Вид-во Харківського університету.
7. **Лисиченко**, Т. Ю.

(2011). Динаміка метафори в ідіолекті М. Т. Рильського (Автореф. дис. ... канд. філол. наук). Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди. 8. **Мойсієнко, А. К.** (2008). *Мова як світ світів. Поетика текстових структур*. Умань: Софія. 9. **Олексенко, О. А.** (2024). Природа й функції номінативних та інфінітивних речень у поетичному мовленні. *Лінгвістичні дослідження*, 61, 246–259. 10. Скоробогатова, Е. А. (2014). Грамматические значения и поетические смыслы: поэтика именных категорий в текстах и идиостильях. Харьков: Харьковское историко-филологическое общество. 11. **Словник української мови у 20 томах**. Узято з <https://sum20ua.com/?wordid=0&page=0>. 12. **Сологуб, Н. М.** (1991). *Мовний світ Олесья Гончара*. Київ: Наук. думка. 13. **Ставицька, Л. О.** (1986). Про характер взаємодії категорії індивідуально-поетичного стилю і літературної мови. *Мовознавство*, 4, 61–65. 14. **Черкасова, Л. П.** (2020). Наблюдения над экспрессивной функцией морфемы в поэтическом языке (на материале поэзии М. Цветаевой). *Науково-методична спадщина Л. П. Черкасової: продовження традицій*. Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди. 15. **Шатілова, Н. О.** (2015). Діалектна лексика як мовна домінанта ідіостилу Сидора Воробкевича. *Лінгвостилістичні студії*, 3, 204–212.

REFERENCES

1. **Holikova, O. M.** (2011). Nominatyvni ta infinityvni riady u khudozhnomu teksti [Nominative and Infinitive Lines in an Artistic Text]. *Extended Abstract of Candidate's Thesis*. Kharkiv: KhNPU im. H. S. Skovorody [in Ukrainian].
2. **Holoborodko, K. Yu.** (2010). Idiostyl Oleksandra Olesia: linhvokohnytna interpretatsiia [Oleksandr Oles's Idiostyle: Lingual-Cognitive Interpretation]. Kharkiv: Kharkivske istorykofilolohichne tovarystvo [in Ukrainian].
3. **Yermolenko, S. Ya.** (2005). Linhvostylistyka: osnovni poniattia, napriamy i metody doslidzhennia [Linguistic Stylistics: Basic Concepts, Directions and Methods of Research]. *Movoznavstvo – Language Studies*, 3–4, 112–125 [in Ukrainian].
4. **Zahnitko, A. P.** (2020). Suchasnyi linhvistychnyi slovnyk [Modern Linguistic Dictionary]. Vynnytsia: Tvory [in Ukrainian].
5. **Zolotko, A. A.** (2024). Pro pryomy formuvannia fastsynatyvnosti v ukrainskii poezii 20–30-ky rokiv XX stolittia [About the Techniques of Forming Fascinativity in Ukrainian Poetry of the 20s and 30s of the XXth Century]. *Linhvistychni doslidzhennia – Linguistic Research*, 60, 378–387. doi: <https://doi.org/10.34142/23127546.2024.60.29> [in Ukrainian].
6. **Kalashnyk, V. S.** (1985). Osoblyvosti slovovzhyvannia v poetychnii movi [Specificity of Vocabulary Use in Poetic Language]. Kharkiv: Vyd-vo Kharkivskoho universytetu [in Ukrainian].
7. **Lysyenko, T. Yu.** (2011). Dynamika metafory v idiolekti M. T. Ryl'skoho [Metaphor Dynamics in M. Ryl'skyi's Idiolect]. *Extended Abstract of Candidate's Thesis*. Kharkiv: KhNPU im. H. S. Skovorody [in Ukrainian].
8. **Moisiienko, A. K.** (2008). Mova yak svit svitiv. Poetika tekstovyykh struktur [Language as the World of Worlds. Poetics of Text Structure]. Uman: Sofiia [in Ukrainian].
9. **Oleksenko, O. A.** (2024). Pryroda y funktsii nominatyvnykh ta infinityvnykh rechen u poetychnomu movlenni [The Nature and Functions of Nominative and Infinitive Sentences in Poetic Speech]. *Linhvistychni doslidzhennia – Linguistic Research*, 61, 246–259 [in Ukrainian].
10. **Skorobogatova, E. A.** (2014). Grammaticheskie znacheniya i poe'ticheskie smysly: poe'tika imennykh kategoriy v tekstax i idiostilyax [Grammatical Meanings and Poetic Senses: Poetics of Nominal Categories in Texts and Idiostyles]. Har'kov: Har'kovskoe istoriko-filologicheskoe obshchestvo [in Russian].
11. **Slovník ukraínskoi movy u 20 tomakh** [Dictionary of the Ukrainian Language in 20 volumes]. Retrieved from <https://sum20ua.com/?wordid=0&page=0> [in Ukrainian].
12. **Solohub, N. M.**

(1991). *Movnyi svit Olesia Honchara [Oles Honchar's Language World]*. Kyiv: Nauk. Dumka [in Ukrainian]. 13. **Stavytska**, L. O. (1986). Pro kharakter vzaiemodii katehorii indyvidualno-poetychnoho styliu i literaturnoi movy [About the Nature of Interaction of Individual Poetic Style Category and Literary Language]. *Movoznavstvo – Language Studies*, 4, 61–65 [in Ukrainian]. 14. **Cherkasova**, L. P. (2020). Nablyudeniya nad e'kspresivnoy funkciej morfemy v poe'ticheskom yazyke (na materiale poe'zii M. Cvetaevoy) [Observation on the Expressive Function of Morpheme in Poetic Language (as evidenced by M. Cvetaeva's poetry)]. *Naukovo-metodychna spadshchyna L. P. Cherkasovoi: prodovzhennia tradytsii – Scientific and Methodological Heritage of L. P. Cherkasova: Continuation of Traditions*. Kharkiv: KhNPU imeni H. S. Skovorody. 15. **Shatilova**, N. O. (2015). Dialektna leksyka yak movna dominanta idiostyliu Sydora Vorobkevycha [Dialectal Lexis as a Linguistic Dominant of Sydor Vorobkevych's Idiostyle]. *Linhvostylistychni studii – Linguistic and Stylistic Studies*, 3, 204–212 [in Ukrainian].

Гончарова Жанна Миколаївна – старший викладач кафедри іноземних мов та міжкультурної комунікації, Харківський національний економічний університет імені С. Кузнеця; просп. Науки, 9а, м. Харків, 61166, Україна.

E-mail: zhannagoncharova803@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0003-3665-5335>.

Honcharova, Zhanna – senior lecturer at the department of foreign languages and cross-cultural communication, S. Kuznets Kharkiv National University of Economics; 9a Nauky Ave., Kharkiv, 61166, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 29 березня 2025 року

CITATION

ДСТУ 8302:2015: Гончарова Ж. М. Поетичне функціонування дієслівних рядів у ліриці Василя Стуса. *Лінгвістичні дослідження: зб. наук. пр. Харк. нац. пед. ун-ту імені Г. С. Сковороди / гол. ред. Н. В. Піддубна*. Харків, 2025. Вип. 62. С. 24–35. DOI: <https://doi.org/10.34142/23127546.2025.62.02>

APA: Гончарова, Ж. М. (2025). Поетичне функціонування дієслівних рядів у ліриці Василя Стуса. *Лінгвістичні дослідження*, 62, 24–35. DOI: <https://doi.org/10.34142/23127546.2025.62.02>